

جمهوری اسلامی ایران
سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور

گزارش بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

اهداف، گرایش‌ها، منابع و مصارف

معاونت نظارت راهبردی
امور نظارت بودجه سرمایه‌ای

عنوان و نام پدیدآور	: گزارش بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور؛ اهداف، گرایش‌ها، منابع و مصارف / [تهیه‌کننده] معاونت نظارت راهبردی، امور نظارت بودجه سرمایه‌ای ریاست جمهوری.]
مشخصات نشر	: تهران: ریاست جمهوری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، مرکز اسناد، مدارک و انتشارات، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ب، ۲۴۴ص: جدول (بخشی رنگی)، نمودار (رنگی).
فروست	: انتشارات سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛ ۹۳/۰۰/۶۳.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۱۷۹-۶۰۲-۲
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
موضوع	: بودجه برنامه‌ای -- ایران
موضوع	: درآمد ملی -- ایران
موضوع	: ایران -- سیاست اقتصادی
موضوع	: ایران -- هزینه‌های دولتی
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. امور نظارت بودجه سرمایه‌ای
شناسه افزوده	: ایران. ریاست جمهوری، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور. مرکز اسناد، مدارک و انتشارات
رده‌بندی کنگره	: ۱۳۹۲ ۹۴۹/۵/۲۰۳۱/۵ IIJ
رده‌بندی دیویی	: ۳۵۲/۴۸۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۶۵۷۴۴۵

گزارش بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور

ناشر: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور؛ مرکز اسناد، مدارک و انتشارات

چاپ اول: ۴۰۰ نسخه

قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال

تاریخ انتشار: سال ۱۳۹۳

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: ماه منظر

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۵	دیباچه
۱۳	فصل اول : گرایش های کلان بودجه سال ۱۳۹۲
۱۳	۱-۱: جهت گیری های کلی
۳۲	۲-۱: چارچوب کلان اقتصادی
۳۹	۳-۱: سقف منابع و مصارف سالانه و اولویت ها
۵۱	فصل دوم : احکام بودجه سال ۱۳۹۲
۵۳	۱-۲: احکام فرابخشی بودجه
۶۱	۲-۲: احکام بخشی بودجه
۷۱	فصل سوم : منابع و مصارف بودجه عمومی دولت
۷۱	۱-۳: درآمدها و هزینه های دولت
۷۶	۲-۳: واگذاری و تملک دارایی های سرمایه ای
۷۹	۳-۳: واگذاری و تملک دارایی های مالی
۸۵	فصل چهارم : درآمدها و واگذاری دارایی های سرمایه ای و مالی
۸۷	۱-۴: درآمدها
۹۰	۲-۴: واگذاری دارایی های سرمایه ای
۹۲	۳-۴: واگذاری دارایی های مالی

۹۵	فصل پنجم : اعتبارات هزینه‌ای
۹۷	۱-۵: امور عمومی
۱۰۲	۲-۵: امور دفاعی و امنیتی
۱۰۵	۳-۵: امور اجتماعی و فرهنگی
۱۱۰	۴-۵: امور اقتصادی
۱۱۵	۵-۵: ردیف‌های متفرقه هزینه‌ای
۱۱۹	فصل ششم : اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۲۱	۱-۶: امور عمومی
۱۲۶	۲-۶: امور دفاعی و امنیتی
۱۳۰	۳-۶: امور اجتماعی و فرهنگی
۱۳۵	۴-۶: امور اقتصادی
۱۴۰	۵-۶: ردیف‌های متفرقه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای
۱۴۳	فصل هفتم : بودجه استانی
۱۴۴	۱-۷: منابع بودجه استانی
۱۴۶	۲-۷: مصارف بودجه استانی
۱۴۸	۳-۷: بودجه دریافتی استان‌ها
۱۶۴	۴-۷: بودجه پرداختی به استان‌ها
۱۷۲	۵-۷: اعتبارات خاص و ویژه
	فصل هشتم : بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی
۱۸۳	وابسته به دولت
۱۹۰	۱-۸: بودجه شرکت‌های دولتی
۲۰۱	۲-۸: بودجه بانک‌ها
۲۰۵	۳-۸: بودجه موسسات انتفاعی وابسته به دولت
۲۱۱	فصل نهم: درآمدهای اختصاصی
۲۱۲	۱-۹: منابع درآمدهای اختصاصی دولت
۲۱۵	۲-۹: مصارف دولت از محل درآمدهای اختصاصی
	پیوست: اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و اختصاصی ملی و استانی بر حسب
۲۱۹	امور- فصل

پیشگفتار

قانون بودجه کل کشور که در بردارنده برنامه مالی دولت برای دوره‌های یک ساله است در چارچوب برنامه پنج ساله توسعه، تهیه و تنظیم می‌گردد. فرآیند بودجه شامل سه مرحله اصلی است. مرحله «تهیه و تدوین بودجه» که با ابلاغ بخشنامه بودجه آغاز شده، پس از تهیه و تصویب توسط هیأت وزیران و مجلس شورای اسلامی با ابلاغ بودجه مصوب برای اجرا به دستگاه‌های اجرایی کشور خاتمه می‌یابد.

در مرحله «اجرای بودجه» فعالیتها و عملیات پیش بینی شده برای دستگاه‌های اجرایی مطابق با قانون بودجه انجام می‌گیرد و نهایتاً عملکرد آنها ثبت و گزارش‌های لازم برای ارائه به مراجع نظارتی تهیه می‌گردد. اصلاح و جابجایی ردیف‌های بودجه و یا افزایش بودجه، در صورت لزوم پس از تصویب در مجلس شورای اسلامی در این مرحله انجام می‌پذیرد.

مرحله «نظارت و ارزشیابی بودجه» هم زمان با اجرای قانون و بعد از آن انجام می‌شود و طی آن نتایج بدست آمده از عملکرد اعتبارات اختصاص یافته به دستگاه‌های اجرایی، توسط مراجع ذیصلاح مورد پایش و ارزیابی قرار می‌گیرد.

«گزارش بودجه سال ۱۳۹۲» به منظور تشریح مرحله «تهیه و تدوین بودجه» تدوین شده است. در این گزارش‌ها که از سال ۱۳۸۷ توسط این امور تهیه می‌شود اهداف، گرایش‌ها، منابع و مصارف بودجه هر سال به کمک جداول و نمودارهای تهیه شده ارائه و با مقادیر متناظر در سال قبل مقایسه می‌گردد.

گزارش شامل یک دیباچه، نه فصل و یک پیوست است. ترکیب بودجه سال ۱۳۹۲ و چکیده مطالب مطروحه در گزارش در «دیباچه» مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل اول با عنوان «گرایش‌های کلان بودجه سال ۱۳۹۲»، پس از یادآوری نکات مربوط در متن بخشنامه و لایحه بودجه، گرایش‌های کلان مصوب در قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور و تخصیص منابع بین امور و فصول در سه قسمت شامل «جهت‌گیری‌های کلی»، «چارچوب کلان اقتصادی» و «سقف منابع و مصارف سالانه و اولویت‌ها» بیان می‌شود. در این فصل درباره تراز عملیاتی، خالص دارایی‌های سرمایه‌ای و خالص دارایی‌های مالی نیز بحث شده است.

موضوع فصل دوم «احکام بودجه سال ۱۳۹۲» است. در این فصل، نخست «احکام فرابخشی بودجه» و سپس «احکام بخشی بودجه» مورد بررسی قرار گرفته و به صورت خلاصه دسته بندی می‌شود.

در فصل سوم، «منابع و مصارف بودجه عمومی دولت» در سه قسمت جداگانه تحت عناوین «درآمدها و هزینه‌های دولت»، «واگذاری و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» و «واگذاری و تملک دارایی‌های مالی» بررسی می‌گردد.

در فصول چهارم تا ششم ارقام مربوط به «درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی»، «اعتبارات هزینه‌ای»، «اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای» و دلایل افزایش و کاهش آنها به تفصیل مورد بررسی قرار گرفته است.

فصل هفتم به «بودجه استانی» اختصاص یافته است. با توجه به ماده ۱۷۹ قانون برنامه پنجم توسعه موضوع «نظام درآمد - هزینه استان»، این فصل در پنج قسمت شامل «منابع بودجه استانی»، «مصارف بودجه استانی»، «بودجه دریافتی استانیها»، «بودجه پرداختی به استانیها» و «اعتبارات خاص و ویژه» تنظیم گردیده است.

فصل هشتم گزارش به بررسی منابع و مصارف «بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت» پرداخته است.

در فصل نهم با عنوان «درآمدهای اختصاصی» منابع و مصارف از محل درآمدهای اختصاصی دولت مورد بررسی قرار گرفته است.

در تهیه گزارش، علاوه بر متن قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور، از قانون بودجه سال ۱۳۹۱ کل کشور، مفاد بخشنامه بودجه سال ۱۳۹۲، لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور و مباحث کارشناسی مجلس شورای اسلامی در زمان بررسی و تصویب قانون بودجه سال ۱۳۹۲ کل کشور نیز استفاده شده است. محاسبات جداول و نمودارها قبل از گرد کردن اعداد انجام شده و اختلاف‌های احتمالی در سرجمع‌ها بدین علت است. ارقام کوچکتر از یک دهم واحد به صورت (/) و ارقام رشد بیش از ده برابر به صورت (#) نشان داده شده است.

با سپاسگزاری از خانم نرگس فراهانی کارشناس و آقای عبدالله تراز (معاون امور نظارت بودجه سرمایه‌ای) که وظیفه تهیه و تدوین گزارش را به عهده داشته‌اند، از استفاده کنندگان محترم تقاضا می‌شود با اعلام پیشنهادهای تکمیلی و اصلاحی خود تهیه کنندگان را در انجام بهتر این فعالیت یاری کنند.^۱

امور نظارت بودجه سرمایه‌ای

پاییز ۱۳۹۳

^۱ تهران - میدان بهارستان - خیابان دانشسرا - معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس